

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmonij) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Hiszpania. — Anglia. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Grecya. — Turcyja. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Rzecz urzędowa.

Kraków, 6. maja. Wysokie ces. król. ministryum finansów mianowało koncepiste c. k. galicyjskiej krajowej władzy szkolnej Adolfa Jorkatsch-Koch sekretarzem finansowym przy c. k. dyrekcji podatków dla Krakowa i zachodniej Galicyi.

Sprawy krajowe.

Tarnów, 24. kwietnia. Dzień zaślubin J. c. k. Apost. Mości obchodzono tu najprzód uroczystym nabożeństwem, poczem z darów dobrowolnych ze strony mieszkańców Tarnowa wydzielano w ratuszu wsparcie pieniężne 30 familiom podupadłym — w kwocie od 2 do 5 złr., 16 sierotom w kwocie 2 złr. i 89 kalekom, starcom i zubożalym po 10 do 50 kr. m. k. — Gmina miejska tak chrześcijańska jak i żydowska dostawiła na uraczenie tutejszej załogi wojskowej 24 wiader piwa. — Gmina żydowska postanowiła dzień ten uświetnić obchodem solennym i po odbytem w bożnicy nabożeństwie wyposażyła zaślubioną w dniu tym parę datkiem pieniężnym w kwocie 100 złr., tudzież odzieżą, bielizną i pościelą. — Wieczór odbył się w kasynie bal również na korzyść ubogich. Zresztą obchodzono dzień ten wszędzie z prawdziwą radością, a między innymi zasługuje na chwalebne wspomnienie uczynek szcudroblawy dziedzica ze Szczepanowic, który zaprosiwszy do wsi swej licznych gości ze wszystkich stanów na ucztę, sprawił im najprzód ten widok przyjemny, że przygotował biesiadę dla blisko 200 ubogich miejscowych i z okolicy i tym sposobem obchodził uroczystość dnia tego.

Wiedeń, 6. maja. Dzisiejsza litogr. koresp. austr. pisze: Dzisiejszy dziennik ustaw państwa zawiera rozporządzenia ministryów spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i finansów względem administracyjno-sądowej organizacji królestw Galicyi i Lodomeryi, tudzież księstwa Bukowiny.

Ten sam 40ty zeszyt dziennika ustaw państwa ogłasza prócz tego rozporządzenie pana ministra spraw wewnętrznych z d. 30go kwietnia r. b., którem wydano transytoryczne postanowienia dla nakazane najw. postanowieniem z d. 16. kwietnia r. b. rozpoczęcia czynności uorganizowanych politycznych władz krajowych w krajach koronnych niższej i wyższej Austrii, Salcburgu, Tyrolu, Styryi, Karyntyi, Krainie, Kroacyi ze Sławonią, dla Wybrzeża, Czech, Morawii, Szlązka, Galicyi, Bukowiny i Siedmiogrodu, następnie władz obwodowych Lwowskiego i Krakowskiego okręgu administracyjnego z dniem 29. maja r. b.

Z tym dniem wejda polityczne władze krajowe w wykonywanie przepisane im najw. postanowieniem zakresu działania. Podrzedne im władze mają pozostać według norm osobno i ściśle przepisanych na posadach swoich aż do zmiany administracyjno-sądowego organizmu według nowych planów urzędzenia.

Królestwo Węgier jest już także ostatecznie uorganizowane, wkrótce tedy stanie prawie cała monarchya u tego samego celu.

Dzień wspomniany jest przeto wielkiej wagi dla przyszłego rozwoju Austrii, gdyż w dniu tym wchodzi w użycie praktycznie nowy, dobrze rozważony do istotnych potrzeb państwa i pomyślności mieszkańców najlepiej zastosowany system nowego administracyjnego i sądowego podziału krajów koronnych, przezco urzeczywistni się przeważna część wydanych d. 31. grudnia 1851 zasad organizacyjnych i zapewni się państwu dobrodziejstwo uregulowanego, ogłędnego i ściśle prawnego toku administracji i sądownictwa.

Rozporządzenie ministryów spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i finansów z 24. kwietnia 1854, *)

tyczące się politycznej i sądowej organizacji królestw Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskim i z księstwami Oświęcimskim i Zatorskim.

*) Zawarte w wydaniu dnia 6. maja 1854 XXXIX. zeszytce dziennika ustaw państwa pod nr. 111.

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 22. maja 1853 zaprowadzić rozszerzenie administracyjnego okręgu krajowego rządu w Krakowie, tudzież okręgu naczelnego krajowego trybunału w Krakowie, a najwyższymi postanowieniami z 8. sierpnia, 8. października i 29. października 1853 i z 25. stycznia 1854, potwierdził liczbę i odgraniczenie obwodów, okręgu sądów pierwszej instancyi, tudzież okręgów w królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskim i z księstwami Oświęcim i Zatorz, równie jak stanowiska i urządzenie sądów krajowych i obwodowych, władz obwodowych i okręgowych.

Na mocy tych najwyższych postanowień i z odniesieniem do rozporządzenia z 19. stycznia 1853 (nr. 10. dziennik ustaw państwa 65) podaje się do powszechnej wiadomości co następuje:

§. 1) Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim księstwem Krakowskim i z księstwami Oświęcim i Zatorz są podzielone na dwa okręgi administracyjne.

Administracyjny okręg namiestnictwa we Lwowie, obejmuje wschodnią część kraju, zawierającą w sobie teraźniejsze obwody: Lwowski, Żółkiewski, Przemyski, Sanocki, Złoczowski, Brzeżański, Tarnopolski, Czortkowski, Stanisławowski, Kołomyjski, Stryjski i Samborski, która w sądowym względzie należy do okręgu naczelnego trybunału krajowego we Lwowie.

Administracyjny okręg krajowego rządu w Krakowie obejmuje teraźniejsze obwody: Wadowicki, Sandecki, Jasielski, Rzeszowski, Tarnowski i Bocheński, tudzież dawniejsze wolne miasto Kraków, i stanowi okręg naczelnego krajowego trybunału w Krakowie.

I. Administracyjny okręg Lwowski.

§. 2) Lwowski okręg administracyjny będzie na przyszłość na dwaście obwodów podzielony: Lwowski, Żółkiewski, Przemyski, Sanocki, Złoczowski, Brzeżański, Stryjski, Samborski, Tarnopolski, Czortkowski, Kołomyjski i Stanisławowski.

Stolica kraju Lwów jest bezpośrednio namiestnictwu poddana.

§. 3) Obwody dzielą się na okręgi, a mianowicie:

- a) Lwowski obwód na okręgi:
 1. Lwów (przyległość), 2. Gródek, 3. Szczerzec, 4. Winniki, 5. Janów.
- b) Żółkiewski obwód na okręgi:
 1. Kulików, 2. Wielkie-Mosty, 3. Uhniów, 4. Niemierów, 5. Beż, 6. Cieszanów, 7. Sokal, 8. Żółkiew, 9. Rawa, 10. Lubaczów.
- c) Przemyski obwód na okręgi:
 1. Sądowa-Wisznia, 2. Nizankowice, 3. Sieniawa, 4. Radymno, 5. Krakowiec, 6. Jarosław, 7. Mościska, 8. Jaworów, 9. Przemyśl.
- d) Sanocki obwód na okręgi:
 1. Lutowiska, 2. Bukowsko, 3. Ustrzyki dolne, 4. Baligród, 5. Lisko, 6. Dobromil, 7. Sanok, 8. Rymanów, 9. Bircza, 10. Dubiecko, 11. Brzozów.
- e) Złoczowski obwód na okręgi:
 1. Kamionka Strumiłowa, 2. Lopalin, 3. Radziechów, 4. Busk, 5. Olesko, 6. Gliniany, 7. Załosec, 8. Złoczów, 9. Zborów, 10. Brody.
- f) Brzeżański obwód na okręgi:
 1. Rohatyn, 2. Przemysłany, 3. Bursztyn, 4. Chodorów, 5. Bóbrka, 6. Podhajce, 7. Kozowa, 8. Brzeżany.
- g) Stryjski obwód na okręgi:
 1. Roznatów, 2. Wojniłów, 3. Bolechów, 4. Dolina, 5. Mikołajów, 6. Zurawno, 7. Skole, 8. Stryj, 9. Kałusz.
- h) Samborski obwód na okręgi:
 1. Laka, 2. Borynia, 3. Rudki, 4. Starasól, 5. Medenice, 6. Podbusz, 7. Staremiasto, 8. Turka, 9. Komarno, 10. Sambor, 11. Drohobycz.
- i) Tarnopolski obwód na okręgi:
 1. Ihrowice, 2. Medyn, 3. Mikulińce, 4. Złotniki, 5. Trembowla, 6. Grzymałów, 7. Skałat, 8. Zbaraż, 9. Tarnopol.
- k) Czortkowski obwód na okręgi:
 1. Budzanów, 2. Tłuste, 3. Husiatyn, 4. Jazłowiec, 5. Zaleszczyki, 6. Czortków, 7. Mielnica, 8. Borszczów, 9. Kopyczyńce.
- l) Kołomyjski obwód na okręgi:
 1. Gwoździec, 2. Zabłotów, 3. Kuty, 4. Obertyn, 5. Sniatyn, 6. Kołomyja, 7. Peczenizyn, 8. Horodenka, 9. Kossów, a
- m) Stanisławowski obwód na okręgi:
 1. Nadwórna, 2. Bohorodczany, 3. Delatyn, 4. Sołotwina, 5. Buczacz, 6. Tyśmienica, 7. Manasterzyska, 8. Halicz, 9. Stanisławów a 10. Tłumacz.

§. 4. Przestrzeń i ludność okręgów, równie jak pojedyncze do każdego okręgu należące gminy są zawarte w załączonym przeglądzie A. (Dalszy ciąg na str. 1.)

Hiszpania.

(Statystyka duchowieństwa. — Karty podróżne. — Donie ienie mennisz.)

Madryt, 10. kwietnia. *Guja ecclesiastica* (rocznik duchowieństwa) zawiera o teraźniejszym stanie duchowieństwa urzędowe wykazy, z których widać, że przed zawarciem ostatniego konkordatu 61 katedr liczyło 4384 członków, to jest arcybiskupów, biskupów, proboszczów i t. d., których liczbę za przyzwoleniem stolicy apostolskiej na 1912 zmniejszono. Kościoły fundacyjne i kaplice królewskie, które przedtem liczyły 286 członków, mają teraz tylko 232. Gorliwość, z jaką się episkopat zajmował seminariami, wydała dobre owoce. W roku 1853 uczęszczało 15.022 alumnów na prelekcje teologiczne; teraz wynosi ich liczba 19.485. W Hiszpanii znajduje się 877 klasztorów żeńskich, które obejmują w sobie 11.601 zakonnic. Budżet duchowieństwa wynosi 44 milionów i kilkakrotnie stotysięcy realów. Z sprzedaży dóbr klasztornych wpłynęło do publicznego skarbu przeszło 12 milionów realów, a państwo jest teraz obowiązane dodawać do budżetu niemal 32 milionów.

— *Gazetta* ogłosiła dekret, obowiązujący dla wszystkich podróźnych w Hiszpanii. Wszystkie wizytacje celne wewnątrz kraju są odtąd dla podróźnych zniesione. Zamiast paszportów będą zaprowadzone wewnątrz kraju karty podróżne.

— Z wykazu metalów, potrzebnych dla różnych miast, jako **Madrytu**, **Sewilli** i **Barcelony** okazuje się, że w złocie zakupiono 415 grzywien 7 uncji, a w srebrze 29.370 grzywien, z tego wybito monety na 4 mil. 322.820 realów, sztuka po 20 realów, a na 1.488.570 realów, sztuka po 10 realów, podobnież w sztukach po 4, 2 i 1 realu na 161.984 realów, w ogóle na 5.973.374 realów.

(W Z.)

Anglia.

(Sprawy w Izbie.)

Londyn, 2. maja. Na wczorajszym posiedzeniu Izby wyższej zadał lord *St. Leonards* kopii instrukcji dla policji pod względem traktowania zbrodniarzy. Wiadomo, że podług nowego planu *Palmerstona* (ticket-of-leave system) zamiast deportacji wolno zbrodniarzom pod dozorem policji szukać zarobku w pewnych okolicach ojczyznoego kraju, lecz okazało się, że postanowienie to nie odpowiedziało zupełnie. W **Edinburgu** skazano pewnego 60letniego starca za kradzież na siedmioletnią deportację, ale że w ciągu 17miesięcznego aresztu przygotowawczego w więzieniu **Dartmoor** zachowywał się wzorowo i okazywał najszczerzą chęć do pracy, otrzymał tak zwany wolny paszport do **Edinburga**. Wkrótce jednak skradł znowu parę trzewików dlatego tylko, by się dostać znowu do **Dartmoor**, gdyż jak wyznał z płaczem w obec sędzi, nie miał innego wyboru prócz śmierci z głodu lub nowej zbrodni; nikt w **Edinburgu** niechęciał go przyjąć do roboty, a policja troszczyła się o to tylko, by wszędzie, gdzie zapukał o robotę, ostrzegać przed nim ludzi. Lord kanclerz przyrzekł nakazać śledztwo w tej mierze i przedłożyć żadaną kopię; wszakże niemógł uwierzyć, by więźnia owego miano wysłać do tego samego miejsca, gdzie popełnił pierwszą zbrodnię, gdyż na wszelki sposób sprzeciwiałoby się to zasadzie nowego systemu. — Na zapytanie lorda *Lyndhurst* oświadczył lord *Aberdeen*, że bil reformy dla uniwersytetu **Cambridge** niebędzie wniesiony w ciągu tej sesji. — *Earl of Albemarle* przedłożył petycję z **Kalkuty** upraszającą o ustawę municypalną na wzór miast angielskich.

Na posiedzeniu Izby niższej oznajmił *Mr. Labouchere*, że komisya dla zrewidowania administracji municypalnej w **City** ukończyła już swoje sprawozdanie i przesała je ministrowi spraw wewnętrznych. Lord *J. Russell* oświadczył, że musi na cały tydzień odłożyć bil dotyczący się nauki ludowej w **Szkocji**, ponieważ rząd jest zmuszony przedłożyć izbie w przyszły piątek nowe budżety armii i marynarki; w poniedziałek zaś przedłoży kanclerz skarbu odnośny do tego projekt finansowy. Teraz ukonstytuowała się Izba jako komitet i rozpoczęła obrady nad bilem uniwersytetu **oxfordzkiego**. Dalszy ciąg obrad nastąpi na przyszłym posiedzeniu. — Po załatwieniu kilku bilów odnoszących się do spraw miejscowych zaproponował lord *Palmerston* środek dla poprawienia ustawy milicyi. Zwazywszy, jak znaczna część armii angielskiej wyszła za granicę, i że niebawem nastąpią jeszcze znaczniejsze transporta wojska, wypada koniecznie wezwać milicję do usług krajowych. Nie idzie zatem bynajmniej, żeby kraj dla wojny z **Rosją** miał się znajdować w jakimkolwiek domowem niebezpieczeństwie, jednakże usługi milicyi byłyby w niejednym względzie pożyteczne. Środek ten nadalby rządowi prawo, zmobilizować milicję na zasadzie stanu wojennego, i owe pułki milicyi, które na mniej niż 56 dni zwołane zostały, wezwać bez poprzednich formalności do uzupełnienia tego terminu służby. Na kilka zapytań ze strony *Sir J. Y. Bullera*, pułkownika *Knop* i *Mr. Grogan* oświadczył lord *Palmerston*, że chciał treść tego bilu ograniczyć tylko na najnaglejszą potrzebę chwilową, gdyż zależy mu na tem, ażeby jak najspieszniej mógł być zamieniony w ustawę; jednak pracuje teraz nad ułożeniem innego bilu dla ukonsolidowania systemu milicyi w ogóle. O mobilizacji milicyi irlandzkiej niemoże być mowa w tym roku, po części ze względów ekonomicznych, a po części, iż na razie można się obejść bez niej. — Pułkownik *Dunne* ubolewał nad tą fałszywą ekonomią, ale *Sir J.*

Young odpowiedział na to, że niemożna obwiniać rządu o żadną obłudę względem Irlandji, gdyż ma zamiar podwyższyć teraz żołd konstablów irlandzkich o 40.000 rocznie. W końcu otrzymał minister spraw wewnętrznych pozwolenie, wnieść swój bil względem milicyi, i nastąpiło pierwsze odczytanie tego bilu. O opozycyi przeciw temu środkowi niemożna myśleć weale. (Zeit.)

Niemce.

(Książę *Jerzy Meklenburg-Strelitz* wyjechał do **Petersburga**. — Koronacja nie uznają **Prus**.)

Berlin, 1. maja. Jego Wysokość książę *Jerzy Meklenburg-Strelitz*, generał-major w ces. rosyjskiej armii, udał się z powrotem do **Petersburga**. W świecie Jego księżęcej Mości znajdują się cesarsko rosyjski pułkownik *Baumgarth* i meklenbursko-strelitzki kapitan *Yorry*. Jak słyhać, obejmie namieniony książę komendę w **Rewlu**.

Podobnie jak w innych państwach wydał także pruski rząd do przynależnych władz w prowincjach nadbałtyckich rozporządzenie względem okrętów korsarskich. Ponieważ uzbrajanie okrętów korsarskich w pruskich portach jest już oddawna poddany praskim zakazom, zatem dosyć było w tym względzie przywieść tylko w pamięć dawniejsze prawne postanowienie. Więc też publicznym władzom nakazano teraz zapobiegać przekroczeniu namienionych przepisów i zakazano korsarskim okrętom pod jakąkolwiek banderą zawijać do pruskich portów, wyjąwszy przypadek morskiego niebezpieczeństwa.

Rosya.

(Manifest Cesarz.)

Z Bożej łaski *My Mikołaj Pierwszy*, Cesarz i Samowładzca **Wszzech Rosyi**, król **Polski** itd. itd., czynimy wiadomo powszechnie:

Od samego początku Naszych nieporozumień z rządem **Tureckim**, uroczyście obwieściliśmy ukochanym Naszym wiernym poddanym, że jedynie uczucie sprawiedliwości pobudza Nas przywrócić naruszone prawa **Chrześcian** prawosławnych, podległych **Porcie Otomańskiej**. Nie szukaliśmy i nie szukamy zawojowań, ani też przeważnego w **Tureyi** wpływu, oprócz tego, jaki według istniejących traktatów **Rosyi** przynależy.

Wtedyto spotkaliśmy najpierwej niedowierzanie, a wkrótce i skryte spóźzawodnictwo rządów **Francuzkiego** i **Angielskiego**, dążących przez przewrotne tłumaczenie zamiarów Naszych, do wprowadzenia **Porty** w błąd. Nakoniec, zrzuciwszy obecnie wszelką maskę, **Anglia** i **Francya** objawiły, że nieporozumienie nasze z **Turcyą** jest sprawą drugiego rzędu w ich oczach; ale że cel ich wspólny — jest osłabić **Rosję**, oderwać od niej część jej prowincyi i stracić ojczyznę Naszą z tego stopnia potęgi, na jaki *wzniesioną została* prawicą **Wszchemocną**.

Czyż **Rosya** **Prawosławna** ma się obawiać tych groźb? — **Gotowa** skruszyć zuchwalstwo wrogów, czyż się uchylili od świętego celu, wskazanego jej przez **Wszchemocną** **Opatrzność**? — **Nie!!** **Rosya** nie zapominała **Boga!** Ona uzbroiła się nie dla światowych korzyści; wależy ona za wiarę chrześcijańską i obronę swych jednowiernych braci, dręczonych przez zapalczywych wrogów.

Niechaj więc pozna całe **Chrześcianaństwo**, że jak myśli **Cesarz rosyjski**, tak samo myśli, tak technie z nim cała rodzina **rosyjska** — wierny **Bogu** i **Jednorodzonemu Synowi Jego**, **Zbawcy** naszemu **Jeżusowi Chrystusowi**, **Prawosławny** naród **rosyjski**.

Za **Wiarę** i **Chrześcianaństwo** walczyćmy!

Nobiscum Deus — quis contra nos?

Dan w **St. Petersburgu**, w dniu 11. miesiąca kwietnia roku od **Narodzenia Chrystusa Pana**, tysiąc osmset pięćdziesiąt czwartego, **Panowania Naszego** dwudziestego dziewiątego.

Na oryginalne własną Jego ces. Mości ręką podpisano:

Mikołaj.

Księztwa Naddunajskie.

(Wiadomości z nad **Dunaju** z **Lloyda**.)

Wiedeń, 4. maja. Najnowsze wiadomości z teatru wojny nad **Dunajem** zawierają następujące szczegóły: **Omer Basza** posłał kuryera do **Konstantynopola** z tem zapewnieniem, że **Sylistrya** będzie się trzymać aż do przybycia wojsk posiłkowych, choćby to nawet aż za sześć albo osm tygodni nastąpić miało. — Jedna część **flot** zjednoczonych ma ku **Sebastopolowi** popłynąć — **Jenerał Schilder** jest w **Kalarasz**, kierował założeniem trzech moździerzowych baterji pod **Sylistryą**, i dnia 28. z. m. zaczął silnie dawać ognia do fortecy, lecz bez skutku. **Rosyanie** zatoczyli 150 dział i moździerzy w 17 baterjach na strzałowej linii ku **Sylistryi**. — **Komendantem Czernawody** pozostał **jenerał Engelhardt**. — W komendzie pod **Kalafatem** ma nastąpić zmiana: wymieniają **Halim Basze** przyszłym komendantem w **Kalafat**. — **Syn Izzet Baszy**, komendant fortecy **Belgradu**, **Azis Basza**, ma zostać *ad latus* swego ojca. — Na granicy **Montenegro** uzbrajają się **Turecy** do zaciętej walki. **Basza** w **Monastyr** kaze rozdawać pomiędzy lud proklamacyę, w których wspomina o prowadzonej między ministryum **Porty** i **F. M. L.** hrabią **Leiningen** depešzy, według której c. k. **austryacki** rząd nie zezwolił ogłoszenia niepodległości **Montenegro**. **Porta** musi z **Montenegry** jak z buntownikami postępować.

Wiedeń, 5. maja. Dzisiejsza poczta przywiozła następujące wiadomości z teatru wojny: **Mundurowa komisya** w **Chersonie** nadesłała do **Bukaresztu** szpitalne rekwizyta dla 3000 chorych, dla rozdzielania po różnych stacyach lazaretowych. Z głębi **Rosyi** wkro-

czyły do Bessarabii dwa kompletne korpusy armii, które sześć miesięcy w pochodzie były. Pod Kremenezuk rozłożono obóz kawalerii złożony z ośmiu pułków kirysyerów i czterech pułków ułanów, pod Charkowem drugi obóz, złożony z ośmiu pułków dragonów i trzech pułków kozaków. — Na odniesione rany w pojedynczych potyczkach pod Sylistrya przybyło po dzień 24. kwietnia do Bukaresztu 2 pułkowników, 4 majorów, 430 szeregowców i podoficerów, tudzież około 30 wyższych oficerów, i zostali umieszczeni w tamtejszych szpitalach, których liczą szesnaście. — Transport wojskowy, liczący 2000 głów opuścił temi dniami Bukareszt, gdzie się zgromadzał z stacyi pojedynczych. Oprócz straży konwojującej składa się namieniony transport z samych okaleczonych wojowników. Dwa takie transporty, liczące każdy po 1000 ludzi, odeszły zaraz za nadejściem lepszej pory roku, z Bukaresztu do Rosyi. — Nadesłane do Mussa Baszy instrukcje są jak słyhać tej osnowy, ażeby bronił forticy wszelkimi sposobami, a w potrzebnym razie nawet do upadłego. — Do Warny nadeszły rozkazy, ażeby zabrane rosyjskie okręta przesłano do Konstantynopola, a załogi ich po odebraniu przyrzeczenia, że więcej przeciw Turcyi walczyć nie będą, na wolność wypuszczono.

Wiadomości z Widdynu z dnia 1. h. m. donoszą, że wojska tureckie, zostawione powyżej Rahowy, przeszły 26. bez oporu przez Dunaj, i posuwają się w dwóch kolumnach ku Karakal i Krajowy. Najściślejsza karność jest przestrzegana i tylko regularne wojska wkroczyły do Małej Wołoszczyzny. Wnoy koczują wojska na polu, a dowódcy mają najściślejsze rozkazy, jak najmniej być dla mieszkańców ciężarem.

Turcyja.

(Bombardowanie Odessy z raportów z Konstantynopola.)

Konstantynopol. 27 kwietnia. „Journal de Constantinople“ zawiera następujące sprawozdanie o bombardowaniu Odessy dnia 22. kwietnia przez flotę połączoną, niezgadującą się w wielu względach z dawniejszymi doniesieniami:

„Angielska fregata parowa „Terrible“, która dnia dzisiejszego zawinęła tu z morza czarnego, przywiozła wiadomość o zburzeniu portu wewnętrznego w Odessie przez flotę połączoną.

Dnia 22. kwietnia, o godzinie 6. minut 25 zrana rozpoczęła flota angielsko-francuska — licząca 28 okrętów — ogień działowy przeciw wewnętrznemu portowi w Odessie, którego plan umieszczamy tutaj wraz z opisem linii bojowej floty pomienionej.

Przed portem dla okrętów rosyjskich i obcych stanęły cztery fregaty parowe: „Samson“, „Terrible“, „Vauban“ i „Descartes“, a przed baterją lądową paropływ „Firebrand“ i fregata zagłowa „Arethusa“; okręta te dostateczne były dla zdemontowania wszystkich baterji miasta i portu, wysadzenia w powietrze kilku prochowni, zburzenia portu dla okrętów rosyjskich i spalenia całej części miasta nad brzegami morza. O godzinie 5 wieczór wstrzymano bombardowanie; wszystkie zabudowania dosiężone od kul i bomb zwały się i rozsypały w gruzy. Główna siła floty ustawionej w linii bojowej poza paropływem „Firebrand“ i „Arethusa“ nie potrzebowała posiłkować 6ciu pomienionych okrętów. Odessa broniła się dość słabo, gdyż z pomienionych baterji padały strzały działowe ledwie co 10 minut.

Strata tak kwitnącego niegdyś miasta Odessy jest niezmierna. Spalono wszystkie składy węgla tudzież prochu; większa część stojących w porcie okrętów rosyjskich i greckich albo zgorzała albo zatonała; część miasta położoną za portem zburzona zupełnie.

Baterje zdemontowano; (w planie wspomnianym oznaczono według „J. de Constant.“ baterje g. i i., gdy tymczasem zdemontowane być miały według dawniejszego sprawozdania wszystkie baterje;) również zburzono telegraf nad portem dla obcych okrętów. Angielskie, francuskie, austriackie i holenderskie okręta w porcie odeskim nie doznały żadnej szkody.

Strata floty angielsko-francuskiej wcale niewielka. Na pokładzie paropływu „Terrible“ poległo 2 żołnierzy a 7 zraniono; na pokładzie zaś paropływu „Vauban“ poległo 2 żołnierzy a 1 ranny.

Flota połączona brała na cel tylko publiczne zabudowania ochraniające ile możności prywatne. Jakoż większa część pierwszych leży w gruzach lub sponęła.

Następnie odpłynęły okręta angielsko-francuskie w kierunku Sebastopola, gdzie przyjdzie może znów do walki.

Doniesienia dziennika „Preuss. Korr.“ o bombardowaniu Odessy zawierają żadnych nowych szczegółów. Bombardowanie rozpoczęto na port, gdzie się znajdowały rosyjskie okręta wolne od kwarantany. Baterje usypaną na przyczółku tego portu zdemontowano po 7 do 8-godzinnej walce i po wysadzeniu w powietrze tamtejszych zapasów prochu. Liczba nacierających okrętów tymczasem znacznie się powiększyła. Port „Pratica“ zaczął się palić, przyczem jedna część znajdujących się tam okrętów zgorzała, a druga sami Rosyjanie zatopili nie chcąc ich podać w ręce nieprzyjaciół. Na przedmieściu stykającym się z portem „Pratycą“ sprawiły bomby pożar w kilku na raz miejscach; jakoż znaczna liczba kul dostała się do środka miasta, lecz nie wielkie wyrządziła szkody. Port kwarantany ocalał; stało tam 3 obcych okrętów, a między tem dwa pruskie. Dnia 22. o godzinie 6. wieczór ustał ogień działowy z jednej i drugiej strony. W ciągu dnia ściągnięto do Odessy znaczne posiłki wojskowe z pobliskich stacyi, jak niemniej i działa. Załoga w Odessie liczy 30 do 35,000 żołnierza.

(Wiadomości bieżące z Konstantynopola.)

Wiedeń, 3. maja. Porta wydała okólnik do wszystkich wojskowych i cywilnych szefów prowincyi Adrianopola, w którym

obwieszczono z rozkazu J. M. Sultana, że każdy z baszy-bozuków który-by się śmiał na przyszłość dopuścić gwałtów jakich tak przeciw tureckim jak chrześcijańskim mieszkańcom, karany być ma jak najsurowiej.

Dziennym rozkazem pisanym w stylu oryentalnym przykazuje Fuad Effendi wojsku, ażeby się łagodnie i po ludzku obchodziło z greckimi poddanymi Sultana, i dla reprezentantów sprzyjających mocarstw okazywali należyty szacunek.

Według doniesienia z Adrianopola z 20. przybył tam pułkownik angielski z rozkazem od Omera Baszy, iżby wszystkie regularne wojsko wyprawiono z Adrianopola jak najspieszniej do Szumli. Francuski pułkownik Dessain, który zjechał tam z Gallipoli, urządził stałą komunikację między Adrianopolem i Gallipoli, tudzież między Szumlą i Adrianopolem. Konzul francuski w Belgradzie otrzymał rozkaz urzadzenia codziennej poczty między pomienioną fortecą i Adrianopolem.

Oddziały nieregularne zostały w tamtych stronach rozbrojone; domy zniszczone przez tych ochotników zrestaurowano kosztem skarbu publicznego i przysposobiono na kwatery dla angielskich i francuskich oficerów sztabowych.

Bajrut, 18. kwietnia. Zeszłego tygodnia napadło kilku ochotników druzyjskich pod Han Murat na Tatara wiozącego tajstre pocztową. Zabrali mu wszystkie aezkolwiek nie wielkie pieniądze i wolno puścili. Kilku najznakomitszych kupców tutejszych otrzymało bezimiennie listy dla wystraszenia od nich pieniędzy. Władze miejscowe usiłują wspólnie z konsulami odkryć sprawców tej zbrodni. Francuska korweta wojenna „Serieuse“ wpadła temi dniami na wielką niedaleko wybrzeży małej Azji, a mianowicie pod Mersina, i wysłała o pomoc do kapitana angielskiego okrętu handlowego w Alexandrette. Wkrótce jednak wydostała się korweta na pełne morze i bez tej pomocy, lecz mimo to żąda kapitan angielski 1000 ft. szt. nagrody. W Syrii nie zaburzono nigdzie pokoju, i tylko w jednym okręgu Beilan niezdołano potąd jeszcze uśmierzyć rokoszu. Żniwa rokujał pomyślnie. (Abbl. W. Z.)

Doniesienia z ostatniej poczty.

Według najnowszych doniesień z Włoch opuścił książę Ludwik Lucyan Bonaparte d. 1. maja Florencję udając się z powrotem do Francyi. W wilię wyjazdu przedstawił się Jej cesarzew. Mości W. księżnie.

Pod Genuą rozpoczęto już roboty dla połączenia tego miasta podmorskim telegrafem ze Spezią i z wyspą Sardinia. — Komisya internacyonalna dla sprawy żeglugi na Padzie utworzyła niedawno tegoroczną sesję swoją. — W twierdzy Savona na terytorjum piemonekiem zbuntowali się więźni w liczbie stu; straż miejscowa nie była w stanie przytłumić zaburzenia, dopiero wojsko przywróciło porządek.

Udine, 6. maja. Po obfitym deszczu spadł śnieg w górach, a szron na równinach nie bez szkodliwego wpływu na liście drzew morwowych, a tem samem na jedwabnictwo w ogóle.

— Lloyd Wiedeński z d. 6. maja pisze: Dnia 26. kwietnia porzylepiano w Widdyniu 10ty buletyn w języku tureckim. Oznajmiono w nim „zniszczenie korpusu rosyjskiego“ w całej Wołoszczyźnie, że nieprzyjaciel cofa się spieszenie, ścigany wojskiem tureckim; opuszczone pozycje zajęły wojska tureckie wśród radośnych okrzyków ludności.

— Twierdza Sylistrya nie jest jeszcze w oblężeniu, atak Rosyan z lewego brzegu był wymierzony tylko przeciw trzem tureckim wyspom Olbina, Tarbaneki i Rakinski, gdzie tureckie baterje nadbrzeżne muszą być zniszczone, ażeby flotyla dunajska swobodnie krążyć mogła. Przednia straż rosyjska stoi między Czernawodą i turecką Rassową i poniosła dotkliwą klęskę w tej okolicy; potem cofnięto ją ztamtąd, a Rassowa mocno uszkodzona działami rosyjskimi, przywróciła dnia 24. i 25. kwietnia komunikację z Sylistryą. Reszta rosyjskich oddziałów podjazdowych stoi przy szanach rzymskich; Bassardezyk nie zajęty ani tureckim ani rosyjskim wojskiem a ludność jego wyniosła się prawie zupełnie.

Ateny, 27. kwietnia. Blokada portów greckich jest już urzędownie ogłoszona. Sekretarz legacyi greckiej przywiózł, jak mówią, znaczne sumy z Petersburga. Parostatek turecki przywiózł ważne depesze dla ambasady francuskiej: ultimatum Porty, jak słyhać. — Grivas pobity na głowę. Rada ministrów uchwaliła dla powstańców zasiłki w pieniądzech i w amunicyi. Turcy zajęli Petę. (A. a. Z.)

Wiadomości handlowe.

(Targ na bydło we Lwowie.)

Lwów, 9. maja. Spęd bydła rzeźnego na wczorajszym targu liczył 262 sztuk wołów, których w 10 stadach po 10 do 50 sztuk z Szczerca, Kamionki, Żółkwi, Leszniowa, Zborowa i Tarnopola na targowicę przypędzono. Z tej liczby sprzedano — jak nam donoszą — na targu tylko 115 sztuk na potrzeb miasta i płacono za sztukę, którą szacowano na 12 $\frac{1}{2}$ kamieni mięsa i 1 $\frac{1}{4}$ kam. łoju, 133r.45k.; sztuka zaś mogąca ważyć 14 $\frac{1}{4}$ kamieni mięsa i 1 $\frac{1}{2}$ kam. łoju, kosztowała 183r.45k. w. w.

(Targ Olomuniecki na woły.)

Olomuniec, 3. maja. Na dzisiejszy targ przypędzono 271 sztuk wołów, a mianowicie: Mojczesz Reiter z Raussnitz 57 sztuk,

Jan Grzybnik z Rymanowa 27, Filip Freyberger z Prodlitz 29, Antoni Neider z Hussakowa 69, a w mniejszych partyach 89 sztuk.

Mimo znacznej konkurencji kupujących pozostało 44 sztuk niesprzedanych, a to dla nadzwyczajnie wysokich cen była.

W drodze sprzedali: Chaska Braunstetter z Brzeska 62 sztuk, Dawid Pflanzler 39 sztuk, które do Prus popędzono. Prócz tego sprzedano w rozmaitych małych partyach w Boberku i Neutitschein 52 sztuk. Berl Immerglück z Krakowa popędził do Wiednia 151. a Mojżesz Fichmann z Żurawna 130 sztuk.

Na placu Wiedeńskim było w tym tygodniu 1763 sztuk wołów, a za cenar płacono 59—62½ zlr. w. w.

Na przyszły tydzień spodziewają się z Galicyi 300 sztuk wołów.

Kurs lwowski.

Dnia 9. maja.

	gotówka		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski m. k.	6	14	6	17
Dukat cesarski " "	6	18	6	22
Półimperyal zł. rosyjski " "	10	52	10	55
Rubel srebrny rosyjski " "	2	7	2	7½
Talar pruski " "	2	2	2	4
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	32	1	33
Galicyjskie listy zastawne za 100 zlr. " "	91	42	92	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 9. maja 1854.

	zlr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po m. k.	91	42
Przedano " " 100 po " "	—	—
Dawano " " za 100 " "	—	—
Żądano " " za 100 " "	92	12

Wiedeński kurs papierów.

Dnia 6. maja.

w przecięciu

Obligacye dlugu państwa 5% za sto	86½ 3/8 1/2 1/4	86½
delto z r. 1851 serya B. 5%	—	—
delto z r. 1853 z wypłata 5%	—	—
Obligacye dlugu państwa 4½%	77½	77½
delto 4%	—	—
delto z r. 1850 z wypłata 4%	—	—
delto delto delto 3%	—	—
delto delto 2½%	—	—
Pożyczka z losami z r. 1834 "	—	—
delto delto z r. 1839 "	124 124½ 1/2	124½
delto delto z r. 1854 "	89½ 89 89½	89½
Obl. wiedz. miejskiego banku 2½%	—	—
Obl. lomb. wen. pożyczki z r. 1850 5%	103	103
Obl. indemn. Niż. Austr. 5%	—	—
delto krajów koron. 5%	—	—
Akeye bankowe	1205 1206	1205
Akeye n. a. Tow. eskp. na 500 zlr.	466½ 467½	466½
Akeye kolei żel. Ces. Ferdynanda na 1000 zlr.	2127½	2127½
Akeye kolei żel. Głognickiej na 500 zlr.	—	—
Akeye kolei żel. Edynburskiej na 200 zlr.	—	—
Akeye kolei Budzińsko-Lincko-Gmundzkiej na 250 zlr.	275 276	275
Akeye Dunajskiej żeglugi parowej na 500 zlr.	545	545
Akeye austr. Lloyd'a w Tryescie na 500 zlr.	595	595
Galicyjski listy zastawne po 4% na 100 zlr.	—	—
Renty Como	—	—

Wiedeński kurs weksłów.

Dnia 6. maja.

w przecięciu

Amsterdam za 100 holl. złotych	115½	115½ 2 m.
Augsburg za 100 zlr. kur.	137 137½	137½ uso.
Frankfurt n. M. za 120 fl. na stopę 24½ fl.	136¾ 137 137½	137 3 m.

Genua za 300 lire nowe Piemont.	— 1.	— 2 m.
Hamburg za 100 Mark. Bank.	102 102 ¼ ½	102½ 2 m.
Lipsk za 100 talarów	—	— 2 m.
Liwna za 300 lire toskań.	—	— 2 m.
Londyn za 1 funt sztrl.	13.24 25 26	13.24½ 2 m.
Lyon za 300 franków	—	— 2 m.
Medyolan za 300 lire austr.	134½	134½ 2 m.
Marsylia za 300 franków	—	— 2 m.
Paryż za 300 franków	162	162 2 m.
Bukareszt za 1 złoty Para	—	— T. S.
Konstantynopol za 1 złoty Para	—	— T. S.
Cesarskie dukaty	—	— Agio

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 9 maja.

Obligacye dlugu państwa 5% 86¾; 4½% 77¾; 4% —; 4% z r. 1850. —; wylosowane 3% —; 2½% —. Losy z r. 1834 230¾; z r. 1839 124½. Wied. miejsko bank. —. Akeye bank. 1209. Akeye kolei pón. 2130. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie —. Budwejskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 553. Lloyd 600. Galic. l. z. w Wiedniu —. Akeye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego á 500 zlr. 475 zlr.

Amsterdam l. 2. m. — Augsburg 136¾ 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 136¾ l. 2. m. Hamburg 101¾ l. 2. m. Liwna — p. 2. m. Londyn 13.22. l. 3 m. Medyolan 134½. Marsylia — l. Paryż 161¾ l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Pożyczka z roku 1852 —. Oblig. indemn. —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 9. maja.

Hr. Karnicki Teodor, z Michałowic. — Hr. Fredro Henryk, z Wiednia. — PP. Jablonowski Józef, z Rawy. — Antoniewicz Winc., z Wiednia.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 8. maja.

Hr. Koziębrodzki Feliks, do Stanisławowa. — Hr. Gołuchowski Stan., do Kopyczyniec. — Hr. Dzieduszycki Edward, do Broczyc. — Br. Petrino Mik., do Stanisławowa. — Br. Mustazy Jan i Mikołaj, do Stanisławowa. — P. Rudolf, c. k. podpulkownik, do Drohowyża.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 9. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	27 9 5	+ 11°	+ 15°	zachodni.	pochmurno
2 god. pop.	27 9 6	+ 15°	+ 11°	"	"
10 god. wie.	27 9 5	+ 12°		"	"

TEATR.

Dziś: „Młody Mąż i Stara Żona.“ Po raz pierwszy, komedia w 3 aktach z francuskiego P. Mazeres.

O s o b y:

Kawaler Oskar Beaufort	P. Kaliciński.
Pani Herminia Beaufort, jego żona	P. Radzyńska.
Duperier, poborca jeneralny	P. Linkowski.
Surville, poręcznik	P. Wilkoszewski.
Adela, siostrzenica pani Beaufort	P. Kasprzycka.
Pani Delby, młoda wdowa, kuzyna Oskara	P. Krzyżanowska.
Dzon, lokaj Oskara	P. Lauvernay.

Scena w Paryżu.

KRONIKA.

Jedenasta składka na obdzielenie jadłem i wsparcie ubogich miejscowych w dzień uroczystości zaślubin Jego c. k. Apost. Mości. Złożyli pp.: Michał Lenartowicz 30k., Karol Balko 1r., J. Raschek 10k., M. Surmaczewski 10k., Jan Urbański 10k., Szymon Bohosiewicz 12k., J. Sewrinsky 10k., E. Napadiewicz 2r., S. Schmerel 6k., S. Ostersetzer 6k., J. Russmann 4k., E. Czaczka 4k., H. Joljes 4k., A. Westel 4k., F. Russmann 6k., Metter 4k., Goldberg 3k., E. Bachstet 16k., T. Bachstet 16k., B. Scheiner 6k., L. Kohn 10k., Kronstein 15k., Hift 24k., M. Weinreb 20k., S. Kohn 1r., J. Gollub 30k., Feuvel Witz 24k., G. Hirsch 18k., J. Hochfeld 20k., M. Czaczka 10k., J. Rosenzweig 6k., Bardach 6k., M. Koli-scher 18k., L. Losch 18k., B. Kohn 40k., Wichsel 3k., F. Poltorak 18k., M. Heinrich 10k., L. Kohn 12k., B. Kohn 10k., S. Thom 16k., S. Kehlmann 10k., T. Ricci 1r.20k., J. Signio 30k., J. Kostiuk 1r., P. Kolros 1r., A. Ullmann 6k., N. N. 20k., J. Szumańska 10k., A. U. 10k., Zakon panien Sakramentek 1r., Szpil-czyński 30k., Starzewski Tad., 2r., K. Buschak 1r., M. Lewicka 1r., Zachaczew-ski 6k., J. Chanaides 4k., Lapter Malie 6k., N. N. 4k., W. Skrentowski 4k., T. Skrzyńska i C. Cybulski 1r., J. Bartmański 2r., Dr. Blumenfeld 1r., Dr. Nowo-tny 20k., Silatzek 24k., M. Mayer 20k., R. Onyszkiewicz 1r., K. Beck 20k., M. Żarski 1r., A. Mieding 6., K. Sokółowska 20k., T. Onyszczuk 6k., Bartoszyński 3k., Malletitsch 20k., F. Deszert 1r., Dr. Fr. Smolka 1r., G. Zaudikiewicz 20k., E. Lehner 30k., Lachmund 20k., Dr. Tustanowski 2r., Ziemiałkowski 20k., W. Mochnacka 10k., spadkobiercy A. Nikorowicza 1r.20k., M. Dembicka 20k., Dr. Józef Duniecki 1 dukat w zlocie.

Razem 44 zlr. 58 kr.
Łącznie z dawniejszą (Ob. N. 106 G. L.) . 1391 zlr. 59 kr.
Wynosi ogółem 1436 zlr. 57 kr.

— Jeszcze jeden pożar z przeszłego miesiąca w Skatacie, miasteczku w obw. Tarnopolskim. Pod wieczór d. 23. z. m. wybuchł ogień u piekarza Borucha Schönhaut, i w mniej niż godzina zgorzało szesnaście domów żydowskich, dwie bożnice i zabudowania gospodarskie Hieronima Sliwińskiego.

— Król. pruska armia liczy teraz do 250 rozmaitych dekoracyi, a między temi 40 ojczystych. Oficerowie stojącej armii, w liczbie 6000 prawie, noszą do 2500 znaków zasługi oprócz dekoracyi służbowych. Szefami pułków pruskich są obecnie: dwaj Cesarze, trzej Królowie, siedmiu Wielkich Książąt, dwaj Arcy-książęta, jeden Elektor, jeden Książę-rejent, dwaj obcy Książęta z domów kró-lewskich i sześciu Książąt.

— Wdowa po francuskim pisarzu Balzaku wydała Aleksandrowi Dumas osobliwszy proces. Aleksander Dumas chciał urządzać w Paryżu wielkie Soirée muzykalne, a dochód z tego miał być użyty na wzniesienie pomnika Balzakowi i Souliému. Otóż wdowa po p. Balzak podała teraz prośbę, ażeby sąd zmusił Dumasa wykreślić z afiszów nazwisk s. p. jej męża, a w przeciwnym razie ska-zał go na zapłacenie kary pieniężnej 10.000 franków; utrzymuje bowiem, że ni-komu nienadała prawa stawiać pomnika zmarłemu, gdyż sama posiada na to do-stateczne środki.

Przy dzisiejszej Gazecie Nr. 19. Rozmaitości.